

Oponentský posudok diplomovej práce

Bc. Oksana Nebohatkina

Iceland Cave-Tower

Studio FLOW

Vedúci diplomovej práce Doc. Ing. arch. M. Florián, PhD.

FA ČVUT Praha, 2021

Diplomantka si zvolila z nášho pohľadu exotické, ale zaujímavé a atraktívne zadanie – vyhlídkovú a pozorovaciu vežu na severnom Islande. Ako spomína v úvode, jej uvažovanie sa sústreďuje na dve hlavné myšlienkové línie – súlad so silným okolitým prostredím a moderné neštandardné stavebné systémy. Zadanie je pravdepodobne inšpirované zatiaľ nevyhodnotenou architektonickou súťažou ICELAND VOLCANO LOOKOUT POINT spoločnosti Bee Breeders, ale nerieši konkrétne zadanú lokalitu.

Formálna stránka práce

Diplomová práca v rozsahu 84 výkresov sa skladá z častí, sledujúcich myšlienkový proces vlastného návrhu. Je delená do 4 kapitol, venovaných analýzám, výskumu, vlastnému návrhu a záveru. Analýzy naznačujú myšlienkový záber projektu a siahajú od rozborov lokality cez funkcie, prírodu (hlavne jaskyňa Grjótagjá a vulkán Hverfjall), dopravu, počasie, vykurovanie a vzduchotechniku, energiu a vodné hospodárstvo až po ukážky realizovaných vyhlídkových veží. Medzi najzaujímavejšie časti patrí priestor venovaný prírodným danostiam Islandu ako odlišného a špecifického prostredia vulkanického systému, jaskýň a termálnych plôch na kúpanie. Majú svoju vlastnú neopakovateľnú meditatívnu atmosféru, ktorá je inšpiráciou nielen pre návrh, ale aj pre regionálnu kultúru - výtvarné umenie (trollovia), hudbu (Sigur Rós) a film (Game of Thrones) a iné.

Zdroje údajov sú bohaté, uvedené sú korektne a zhrnuté v závere práce.

Návrh je zrozumiteľne podaný na dobrej grafickej úrovni. Práca ako celok tvorí podnetný názor na možné riešenie a je prehľadne spracovaná vrátane odkazov na použitú literatúru.

Obsah práce

Obsiahla analytická časť sa prehľadným spôsobom dotýka veľa podstatných súvislostí.

Po obsiahlej analytickej časti je čitateľ plný očakávania na vlastný architektonický návrh. Diplomantka si vybrala netradičný koncept, vysvetlený na výkrese 52, kde navrhla kruhový objekt v tvare zmenšenej sopečnej kaldery („malá sopka“) v blízkosti jaskyne (ako Cave Tower) a s výhľadom na sopku, vzdialenú asi 1,8km. Vytvára sa tak komplementárny líniový vzťah medzi jaskyňou, navrhnutým objektom s vyhlídkovými plošinami a vlastnou sopkou, ktorý vytvára nosný koncept celého projektu. Samozrejme sa dá o zámere (výbere miesta stavby – prečo tam?) diskutovať – kruhový tvar vytvára možnosť pozorovať krajinu v celom rozpätí 360 stupňov, ale pravdepodobne ťažiskový smer je spojnicou uvedených troch bodov. Alebo aký je vzťah medzi líniovým východiskom organizácie priestoru a centrálnym všesmerovým konceptom stavby (prečo takto?). Nie je jasné čo vidia návštevníci v ostatných smeroch, či je miesto rovnako atraktívne aj pre iné smery a podobne. Súčasne je na prízemí naznačený priestorový vzťah na jaskyňu (? thermal source), ale nie je jasné ich prepojenie. Koncept stavby je rozsiahlejší ako uvedené svetové príklady vyhlídkových veží a spojuje okrem tejto aj viac iných funkcií, približujúcich ho ku koncepcii vstupných objektov do širšej prírodnej oblasti. Na tejto racionálnej cylindrickej priestorovej kostre s viacerými úrovňami, ktoré vrcholia v strešnej pozorovacej úrovni, diplomantka predvádza veľmi

impresívny koncert dokumentačných, edukačných a expozičných vizuálnych efektov v zložitých priestorových vlnivých zoskupeniach. Táto časť je najzaujímavejšia a svedčí o poetickej duši – s výrazným emocionálnym prežívaním témy a s presvedčivým grafickým podaním. Ako keby na nie príliš atraktívnom vešiaku boli zavesené viaceré krásne šaty, alebo ako keby zmyslovo výrazný detail prevyšoval celkový koncept.

Ťažisko práce je však vidím v použitom myšlienkovom postupe, ktorý diplomantka dovedla do úspešného konca. Je pozoruhodné, že diplomantka dospela nielen k exaktne overenej, ale aj esteticky presvedčivej forme celého komplexu.

Záver

Diplomantka si zvolila náročné ale zaujímavé zadanie – ako výberom lokality, tak aj použitou metódou prístupu. Svoju úlohu splnila dobre, pričom sa sústredila viac na niektoré hlavné stránky návrhu a ostatné sú principiálne naznačené. Pozoruhodný je široký záber analytického poznania problematiky, vhodné dopĺňovanie výstižných obrazových materiálov a súbežného „čtivého“ textu a čo je najzaujímavejšie - silný umelecký a poetický akcent práce. Ten chcem osobitne vyzdvihnúť, aby si ho diplomantka po možných budúcich kolíziách s tvrdou realitou zachovala aj naďalej svieži a inšpirujúci.

Ako celok prácu hodnotím známku B.

Bratislava 15.01.2022

Prof. Ing. arch. V. Šimkovič, PhD.
FA STU Bratislava